

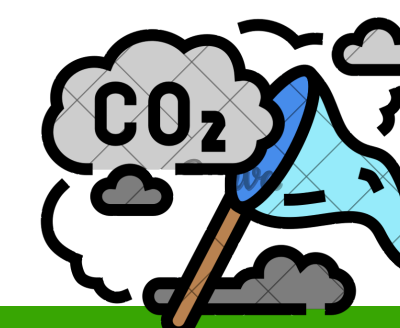

พืชสมุนไพร กับ

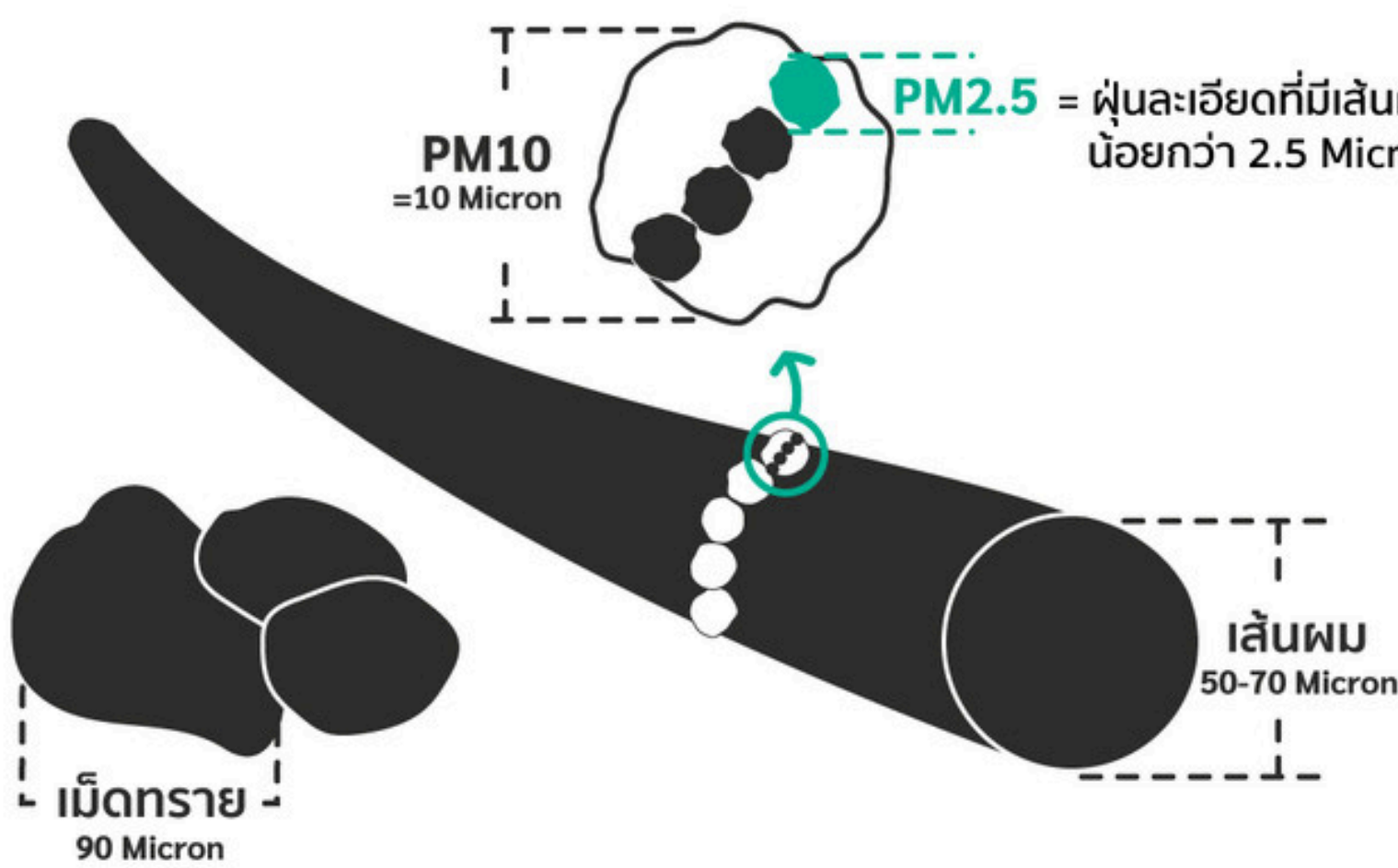

ระบบนิเวศสมุนไพรเศรษฐกิจ ลดมลพิษ ตูยารักษาภูมิแพ้ประจำบ้าน

พืชสมุนไพรเศรษฐกิจ กับ การกักเก็บคาร์บอน

ประโยชน์ของต้นไม้

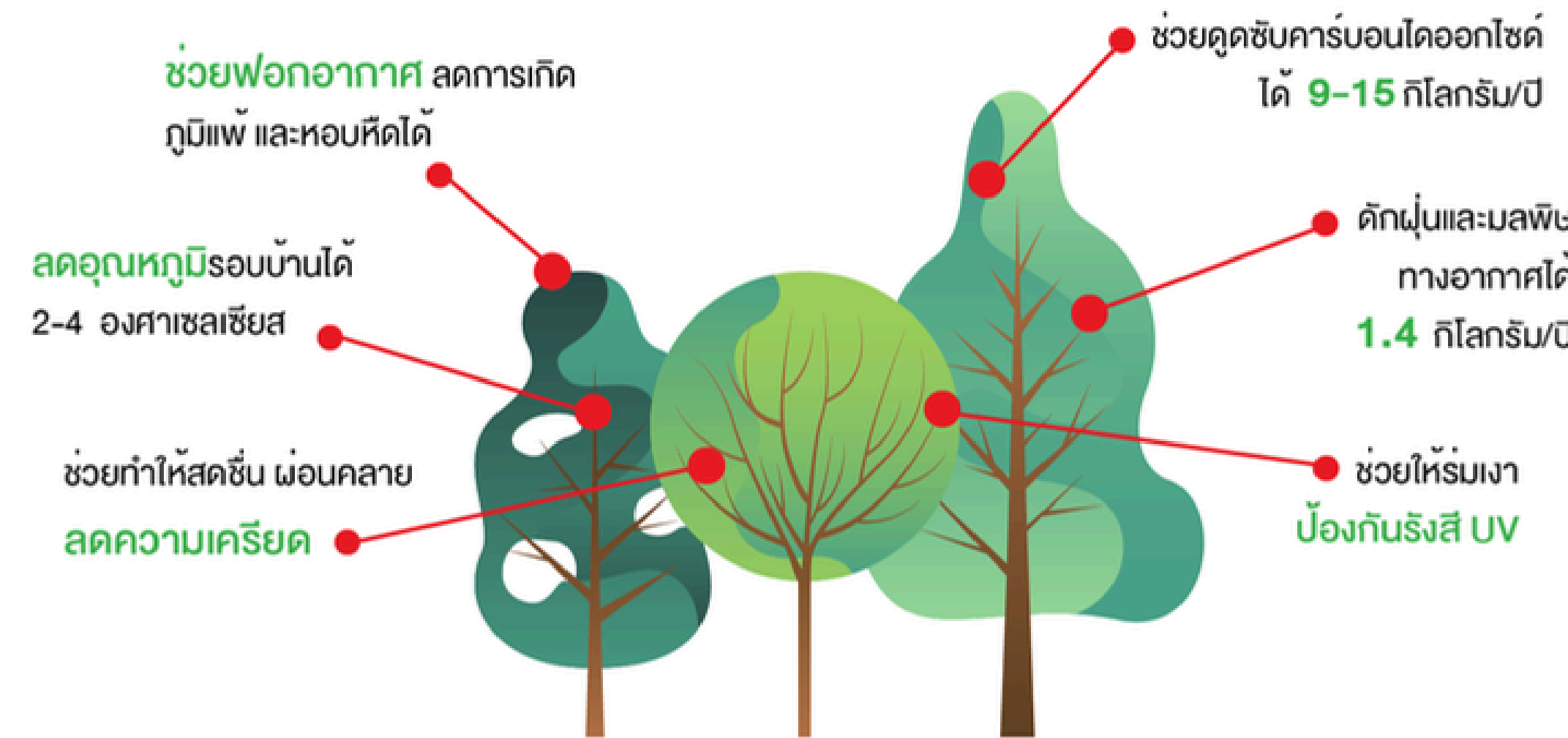

PM ย่อมาจาก Particulate Matter = ฝุ่นละอองในอากาศ

2.5 หมายถึง ขนาดของฝุ่น (เล็กมาก แค่ 2.5 ไมครอน)

เล็กกว่า ฝุ่นทั่วไป มาก และอันตรายมากกว่า เพราะ

- เข้าร่างกายง่าย
- ขบออกเยื่อ
- ทำให้ป่วยได้หลายอย่าง เช่น หอบหืด ภูมิแพ้ โรคหัวใจ มะเร็งปอด

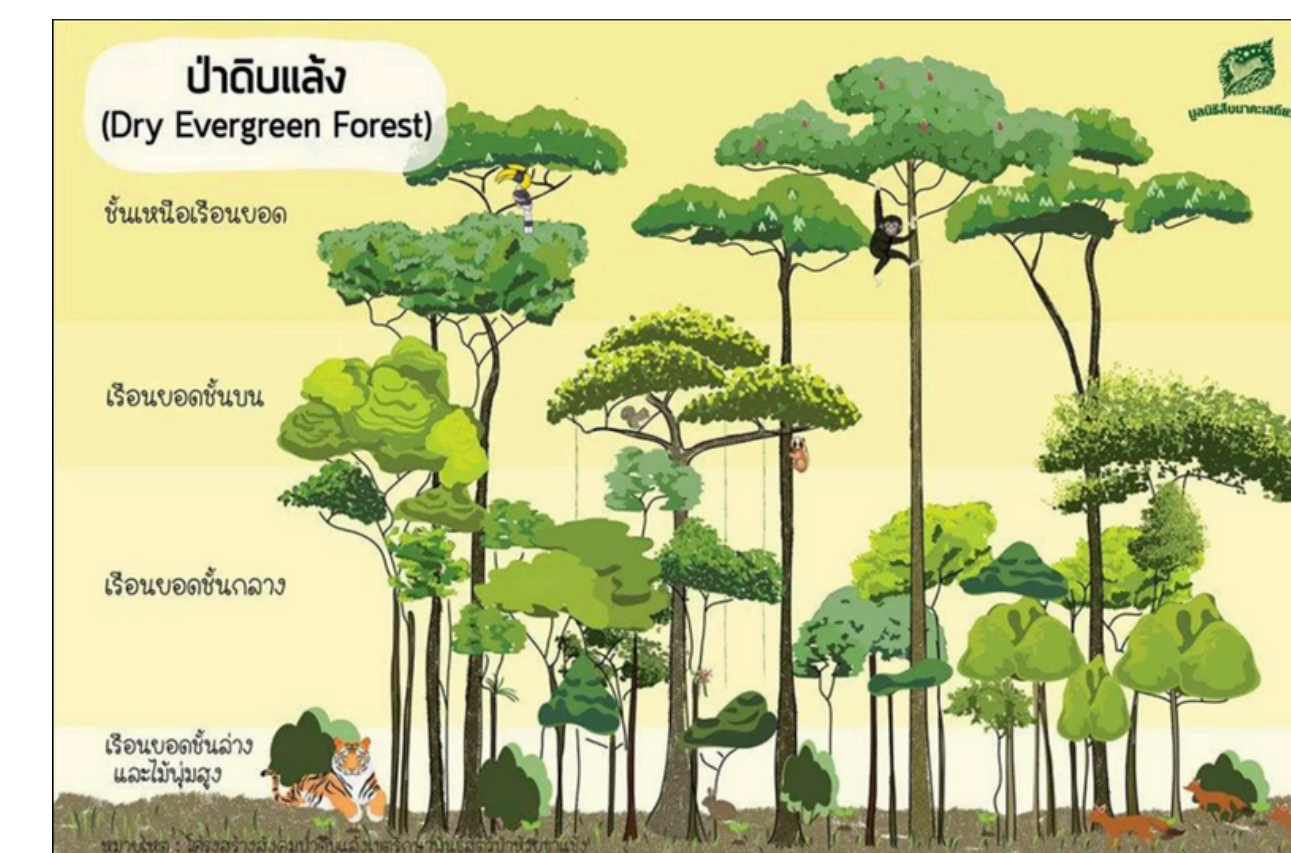
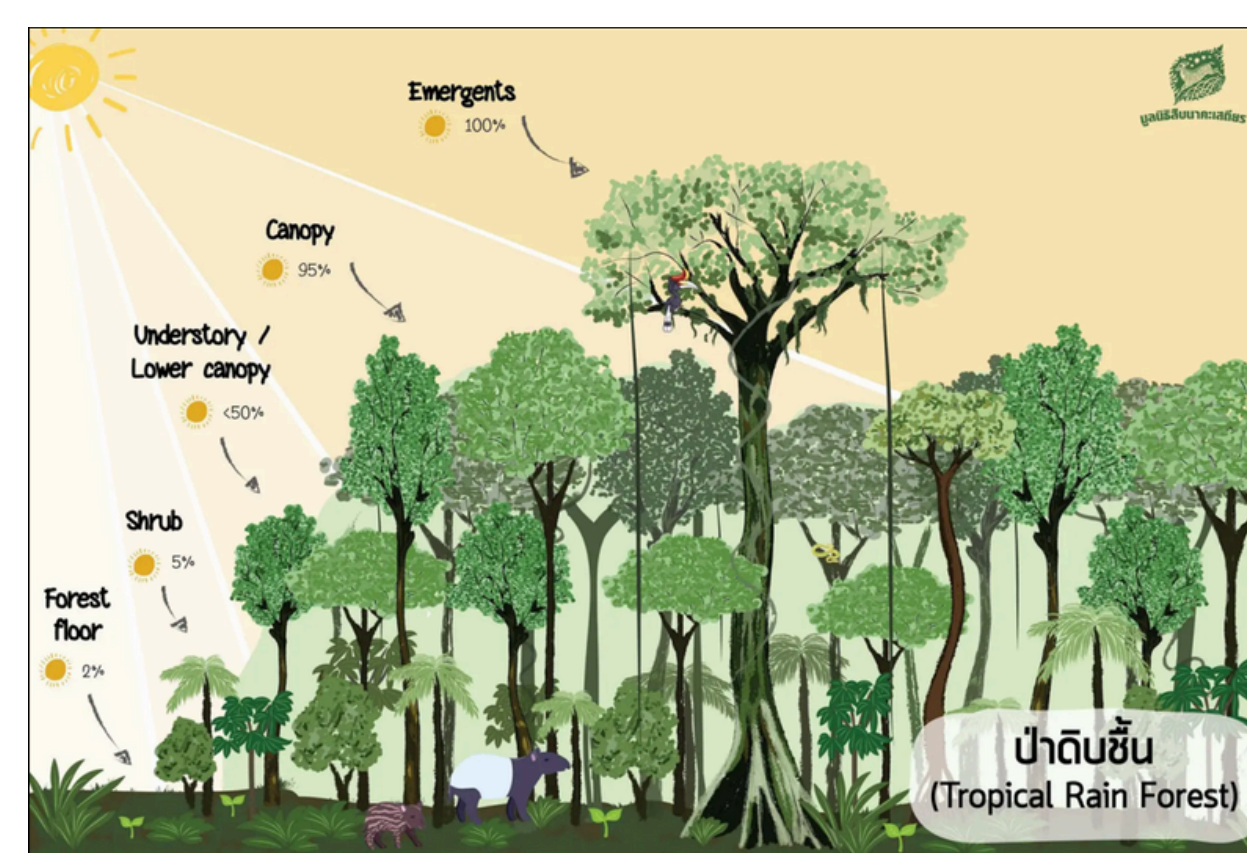
3R Model

กรมวิชาการเกษตรได้ดำเนินการภายใต้นโยบาย 3R เพื่อลดปัญหาฝุ่นควันในพื้นที่เกษตร ได้แก่

- 1) Re-Habit ปรับเปลี่ยนนิสัยหรือพฤติกรรมของเกษตรกร ให้ปลูกพืชแบบไม่เผา
- 2) Replace with high value crops ปรับเปลี่ยนพืชปลูกจากเดิมที่เป็นพืชไร่ หรือพืชล้มลุก เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นพืชที่มีมูลค่าสูง
- 3) Replace with alternate crops ปรับเปลี่ยนพื้นที่นาปรังเป็นพืชใช้น้ำน้อยเพื่อลดการเผา

การปรับเปลี่ยนพืชเป็นพืชที่มีมูลค่าสูง เช่น พืชสมุนไพร นอกจากจะเป็นการเพิ่มรายได้แล้ว ยังจะสามารถช่วยลดปัญหาฝุ่นพิษ PM 2.5 และเพิ่มการกักเก็บคาร์บอนในบรรยากาศได้ด้วย

การปลูกพืชสมุนไพรในระบบนิเวศเกษตร (Agricultural Ecosystem) คือการผลิตที่ผสมผสานพืช สัตว์ คน และสิ่งแวดล้อมธรรมชาติเข้าด้วยกันอย่างสมดุลโดยมีปัจจัยทางชีวภาพและกายภาพ รวมถึงสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีที่มีผลกระทบและสัมพันธ์กันเป็นระบบ ซึ่งสามารถจำแนกการปลูกสมุนไพรตามลำดับชั้นความสูง ได้แก่ ชั้นเหนือเรือน (Emergent Layer) ชั้นเรือนยอด (Canopy Layer) ชั้นใต้เรือน (Understory Layer) และ ชั้นล่างสุด หรือพื้นป่า (Forest Floor)

การกักเก็บคาร์บอนของพืชสมุนไพรแบ่งตามลำดับชั้นความสูง

ชั้นเรือนยอด	ลักษณะเด่น	ตัวอย่างพืชสมุนไพร	การกักเก็บคาร์บอน
ชั้นเหนือเรือน (Emergent Layer)	ชั้นบนสุดของป่า รับแสงแดดเต็มที่ และมีความสูงตั้งแต่ 30 เมตรขึ้นไป	สีเสียดไทย สีเสียดเทศ เปล้าใหญ่ ผ่าง กำแพงเจ็ดชั้น กำแพงเก้าชั้น กระจ่างงาไทย	500 - 700 Kg CO2 eq/Rai/Y
ชั้นเรือนยอด (Canopy Layer)	ต้นไม้มีความสูง 20 เมตรขึ้นไป เรือนยอดของต้นไม้จะแผ่กว้างและเชื่อมต่อกัน ช่วยลดปริมาณแสงแดดส่องลงสู่พื้นป่า ช่วยลดความรุนแรงลมและช่วยกักเก็บความชื้น	สมุลแว้ง อบเชย หมักม่อ สะแกนา สมอไทย สมอพิเภก สมอติง มะตูม มะขามป้อม เพกา กฤษณา บุนนาค ตูมกา ไบยก็๊ก การบูร กำลั้งเสื่อโครัง กานพลู กลัวยตีบ กลัวยน้ำว่า กลัวยน้ำไท	160 - 500 Kg CO2 eq/Rai/Y
ชั้นใต้เรือน (Understory Layer)	ต้นไม้ขนาดเล็ก พุ่มไม้ และ พืชอื่นๆ ที่สามารถเจริญเติบโตได้ในสภาพแสงน้อย	มะกรูด ส้มโอมีโอ กระเจาะ มะตอก คนทา มะเดื่อชุมพร มะรุ้ม จันทน์แดง ชิงซี่ บุกตองแตก น้อยหน่า ย่านาง ปลาไหลเผือก บอระเพ็ด เพชรสังฆาต เถาวัลย์เปรียง เถาเอ็นอ่อน ชะเอมเทศ ชะเอมไทย เถาสะค้าน เถาโคคลาน มะขามแขก กะเพราแดง ฟ้าทะลายโจร	0.664 - 218.08 Kg CO2 eq/Rai/Y
ชั้นล่างสุด หรือพื้นป่า (Forest Floor)	เป็นที่อยู่ของพืชล้มลุก พืชกินซาก และสัตว์ต่างๆ ที่อาศัยอยู่ในดิน	กระชาย กระชายดำ ขมิ้นชัน ขมิ้นอ้อย ข่า ขิง ไพล	น้อยกว่า 0.664 Kg CO2 eq/Rai/Y

สถาบันวิจัยพืชสวน 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์: 02-579-0583, 02-940-5484-5 Email: hort@doa.in.th เว็บไซต์: www.doa.go.th/hort